

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Obiecționări greșite în chestia de naționalitate.

Am împărțit cetitorilor nostri modalitatea, după care dnul Iászi Oszkár crede, că chestia de naționalitate ar putea fi rezolvată în mod norocos în patria noastră. Cu multă temeinicie și putere de convingere combate apoi dl Iászi în cartea sa despre „formațiunea statelor naționale și chestia de naționalitate”, obiecționările acelor, cari orbiți de șovinism, sunt contrari ai înțelegerii cu naționalitățile. Domnul Iászi scrie în privința aceasta următoarele:

„Față cu corecta înțelegere a chestiei de naționalitate, espusă de mine, șovinistii noștri se provoacă mai ales la următoarele argumente:

1. Imperiile mari, puternice, sunt toate de o limbă unitară, iar unitatea limbii e izvorul puterii și bogăției lor. Iară cu mai multe limbi nici nu prea există, afară de neînsemnata Elveție și monarhia noastră.

Așa! Eu răspund însă, că fără a mai vorbi ceva despre imperiile cele mari din evul vechiu și cel mediu, toate cu multe limbi, ori despre „neînsemnata Elveție”, care de altcum e stat de model în ce privește argumentul e greșit chiar și din motivul, că mai sunt state cu mai multe limbi, de es. Belgia și Statele-Unite, ambele state conducătoare în industrie și democrație, state, pe cari nu le-a împărțit în bucăți împrejurararea, că sunt de mai multe limbi, tot așa cum n'a împărțit nici pe Rusia, centralizată până în grumaz și absolutistă și astăzi. Din contră, s'a despărțit Norvegia de Svedia, și Portugalia de Spania, cu toate că între ele există o anumită afinitate de limbă, iar Irlanda e pe calea de a primi autonomia dela Anglia. (A primit-o deja. Red.)

Cu toate acestea, recunosc, că în epoca modernă a capitalismului, statul cu o limbă e mai tare decât cel cu mai multe limbi, fiindcă administrația e mai ieftină și mai sigură, dela chestiile serioase sociale atențiunea nu poate fi abătută cu atâta de limbă și de rasă, iar lăptirea culturii e mai egală și mai intensivă. Dar totuși, teza de sus e greșită cu desăvârșire, atât cu privire la trecut, cât și din punctul de vedere al viitorului. Din punctul de vedere al trecutului într-atâta, că istoria modernă ne-a învățat să știm, că statele puternice naționale nu le-a creat unitatea de limbă, ci în ele bunăstarea și cultura a creat unitatea limbii. Astfel vedem dezvoltându-se în Anglia și în Franța pas de pas procesul acesta, adică, vedem cum se formează din mulțimea de rasse, limbi, dialecte, — limba unitară engleză și franceză, ca o urmare naturală a industriei, comerțului, comunicației, centralizării de stat, cu un cuvânt, ca urmare a pieței, a schimbului de mărfuri, deci ca o evoluțiune pacinică, făcută pe indelete și fără a fi observată.

Dar tocmai așa de greșită e teza și din punctul de vedere al viitorului, fiindcă unitatea limbii nu depinde dela voința guvernatorilor. Austria încă a voit cândva să fie stat cu o limbă și Belgia încă; dar nu a succes lucrul, din motivul, că posibilitatea asimilării o determină mulțime de factori din domeniul istoriei, economiei, limbii și culturai.

2. Tot așa de fatală e greșala romanticilor nostri (căci ce alta e șovinismul, decât romanticism, care nu ține cont de faptele date, de trecut, de raportul forțelor?) cu ridicarea celeialalte teze, că adică năzuințele naționaliste stau în mod necesar în contrast cu unitatea statului. E vechia părere greșită de drept public, că în năzuințele naționaliste s'ar cuprinde dorințe privitoare la formarea de state, fără a se ținea însă în vedere, că mișcările naționaliste câte odată cu adevărat sunt împreunate cu astfel de gânduri, de cele mai de multori însă — nu! Sunt împreunate acolo, unde naționalitățile luptătoare au clase vechi istorice de drept public, cum ar fi Irlandeii, Cehii, Polonii, Croații; nu însă și acolo unde naționalitatea respectivă nu a format niciodată stat propriu, n'a avut organizație militară, și iarăși spre o altă organizație de stat nu a avut. Și tocmai cazul din urmă e acela, care se refere la luptele naționaliste din țara și zilele noastre. Nu e vorba la noi de năzuințe alcătuitoare de state, ci e vorba simplu de pretensiunile sociale fundamentale ale mulțimilor țărănești, cari numai în limba lor maternă pot să fie satisfăcute. Așa stă lucrul cu privire la chestia de naționalitate din Ungaria.

3. Aparență mai reală pare a avea argumentarea, că statul modern de drept, capitalismul modern, e avisat în mod necondiționat la aceea, ca prin o limbă comună de stat, prin o limbă diplomatică, să țină legate la oaltă toate raporturile vieții complicate de stat. Dar nu aceasta e întrebarea, ci aceea, că oare unitatea de limbă a statului pretinde, ca limbile naționalităților să fie delăturate de pe toate terenurile, ba ca noi să voim chiar nimicirea lor? Meditațiile teoretice și experiențele practice ne conving deopotrivă, așa cred, că asigurarea unității limbii de stat peste tot nu cere forțarea unei singure limbi. Pentru că deși recunoaștem favorul mare economic și cultural, născut din unitatea de limbă, — realizarea acestei unități de limbă nu poate forma vre-un scop al statului acolo, unde realizarea e cu totul imposibilă, ori apoi reclamă astfel de jertfe, cari nu stau în raport potrivit cu valoarea dubiosului scop, care poate fi atins.

Statul și capitalismul modern are, ce e drept, interesul, de a avea o singură limbă; dar are el și alte interese, cu mult mai mari, de es. siguranța ordinii de drept, spiritul democratic, cultura intensivă populară; iar în Ungaria ficțiunea unității de limbă poate fi susținută nu

mai pe calea monopolului dur și nedrept de clasă, și numai de azi pe mâne, adică prin aceea, că administrația e asiatică, spiritul democratic e prefăcut în lipitoare, care suge poporul, iar cultura e pepinieră de — analfabeți. De aici faptul, că în stadiul de față al dezvoltării noastre, ordinea de drept, democrația și cultura, sunt interese cu mult mai mari pentru stat, decât superficiala unitate de limbă, sub care geme miseria și nedreptatea, sevărsită față de popoarele poliglote“.

(Va urma).

Serbări în Arad.

Sborul inginerului Aurel Vlaicu, care a fost obiectul unei manifestațiuni impu-nătoare, și șezarea pietrei fundamentale a școlii „Reuniunii femeilor române”, au întrunit la Arad Dumineca trecută o lume românească neobișnuit de mare.

Serbările s'au început la biserică, unde P. C. Lor Arhimandritul Augustin Hamsea și protosinelul R. Ciorogariu, cu asistență numeroasă, au oficiat slujba dume-nească.

Sfârșindu-se sf. liturgie, publicul s'a îndreptat spre strada Teleky, de lângă reședința episcopescă, unde are să se înalte clădirea școlii de fete a Reuniunii femeilor.

Sosind P. S. Sa Părintele episcop Ioan I. Papp, îmbrăcat în ornate și înconpublicul binecuvântând în cele patru puncte cardinale, apoi stropște temelia, în care așeză actualul fundațional, peste care pune piatra fundamentală.

Actualul fundamental, zidit în temelia clădirii „Școlii Vasile Stroescu a Reuniunii femeilor române din Arad și provincie” este următorul:

Pentru posteritate.

Astăzi, Duminecă în ziua de 1/14 Iulie anul dela nașterea Domnului nostru Iisus Cristos 1912, în orașul Arad, pe intravilanele nr. 27 și 28 din strada ce se numește acum „Teleky” de lângă reședința episcopului greco-oriental român, s'a așezat această piatră fundamentală pentru zidirea școlii civile greco-orientale române de fete din Arad, care fusese înainte de aceasta adăpostită în casele modeste nr. 32 din strada ce se numește azi „Deák Ferenc”, domnitor fiind în patria noastră Ungaria Maiestatea Sa Gloriosul și Preabunul Împărat și Rege apostolic Francisc Iosif I.; Mitropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania cu reședința în orașul Sibiu din Ardeal Escelența Sa Înalt Preasfințitul Domn Ioan Meșianu, Episcop dreptcredincios al Aradului, Orășu-mari, Ienopolei și al Hălma-giului, presun și al părților anexate din Banatul-Timișan Prea Sfinția Sa Ilustrul Domn Ioan I. Papp.

S'a zidit această casă prin hotărârea și îngrijirea consistorului gr. or. român din Arad cu cheltuială de 208.000, zi două sute-opt mii de coroane, din cari bani mare parte și anume 100.000, zi unasută mii de coroane a dăruit-o marele meșenat român Ilustrul Domn Vasile Stroescu din Basarabia, care în zilele noastre a dăruit și alte sume mari de bani pentru întărirea în credință și luminarea minții fraților săi români din Ungaria și Ardeal, iar o altă parte însemnată a cheltuielilor a adunat-o cu multă râvnă și osteneală Reuniunea femeilor române din Arad și provincie, a cărei prezidentă este acum mult onorată doamnă Sofia Beleş, vrednică soție a protopopului gr. or. român Vasile Beleş din Arad. Zidirea a plănuț-o și a îndeplinit-o domnul Emil Tabacovici, iscusitul inginer-arhitect din Arad.

S'a zidit această casă pentru întărirea în credință, în cultură, în iubirea de lege și neam, în moravurile cele bune și

frumoase a fetelor române de pretutinde-ne, cu gândul curat de a pune temeiul tare unui viitor mai strălucit pentru neamul nostru românesc prin înălțarea religioasă, morală și românească a vieții familiare din sânul aceluia popor, preabine cunoscând, că mama este chezișia de bine pentru ori ce neam.

Suntem cu trupurile noastre înaintea gropii, unde se așază această piatră fundamentală, dar sufletele noastre înălțate spre cer se îndreaptă spre viitorul îndepărtat, în care am dori să știm neamul nostru românesc mare și puternic, bogat și fericit, și pentru împlinirea acestei ferbinte dorinți implorăm binecuvântarea marelui Dumnezeu, dela care tot binele purcede și cu smerenie închinându-ne Lui, iscălim slova aceasta ce dăm spre știre posterității.

Arad, 1/14 Iulie 1912.

Ioan I. Papp
episcopul Aradului.

Sofia Beleş,

prezidenta Reuniunii femeilor române
din Arad și provincie.

Vasile Beleş,
protopopul Aradului.

Emil Tabacovici,
inginer tehnic.

După aceasta P. S. Sa Episcopul Aradului, adresându-se către public, rostește cuvântarea, pe care o dăm în text după „Românul”:

„Vrednic ești, Doamne, a lua
mărire și cinste și putere, că Tu
ai auzit toate și prin voia Ta sunt
și — s'au zidit“.

Între așezămintele omenești rămase din vechime, așezăminte, pe cari posterio-croșit și dezvoltat cu o prețioasă acți-bită, ca și o moștenire sfântă, a fost și este și aceea instituțiune numită familie, ca fetele să-și primească educațiunea, în casa părintească sub privegherea nemijlocită și sub conducerea continuă a mamei, oarela după firea și mențiunea ei este dat darul de a cunoaște gradul de dezvoltare a facultăților minții, de a observa și pricepe înclinările inimii și de a determina voința ficei sale, și care întru împlinirea acestei misiuni frumoase și sublimă, și-a aflat în toate veacurile și între toate împrejurarile cea mai mare desfătare și mulțămire sufletească, adevărata îndeșulare și fericire a vieții conjugale, a vieții cas-nice familiare.

Înaintând însă lumea în ani și în veacuri și paralel cu această înaintare schimbându-se și referințele de viață și afirmare a popoarelor, s'a schimbat și condițiunile de existență și înaintare a omeniei, s'a schimbat și întreaga icoană a lumii astfel, că omul vrând nevrând a trebuit să-și lărgească și estindă cercul vederii sale măcar până la acel hotar, ca să recunoască și constate între altele și aceea, că și femeia intrunește toate, că în lupta de premenire oc-l așteaptă, în lupta pentru existență și afirmare, cel mai potrivit și mai bun ajutor, cel mai fidel tovarăș și poate găsi tocmai în femeia, pe care a făcut-o Ziditorul, tocmai oc scopul, ca omul să nu fie singur pe pământ.

Și pornit omul pe acest drum, a trebuit să recunoască și constate, că și femeia intrunește toate acele calități personale, toate acele facultăți intelectuale și morale, cari o îndreptătesc la o libertate mai mare, la un teren mai vast de activitate, deci și la un rol mai însemnat în viața socială, decât rolul și activitatea, la care era redusă în tot cursul vieții patriarhale; iar recunoscând acestea a trebuit să recunoască și adevărul, că genul femeiesc formând jumătatea deplină din corpul societății omenești, deci fiind și femeia factor, care nu se poate nesocoti, ce era mai natural, decât să-i dea și ei rolul cuvenit și reclamat de împrejurarile schimbate, să o angajeze la opera de premenire a vieții religioase morale și culturale economice, deci să o inducă în tainele prezentului și în acțiunea oricrei viitorului neamului, din care face parte, latocmai precum i se impune îngrijirea de sfășierile

casnice ale familiei proprii, — se înțelege de sine sub rezerva ca femeia să nu piarză din vedere nici pe un moment cuvintele marelui apostol al neamurilor, că capul femeii este bărbatul, deci să-și respecte capul între toate împrejurările.

Ajunsa odată lumea la aceste vederi și constatări a trebuit să devină și la convingerea, că numai și numai pe lângă educațiunea unilaterală din casa părintească, femeia nu poate lucra cu rezultatul așteptat și dori la opera de premenire a moravurilor omenești, la opera de înaintare și întărire a neamului și la cea de desăvârșire a ființei omenești. Și numai cu educațiunea din familie femeia nu poate lucra cu rezultat dorit pe acest teren nou, teren pe cât de frumos, pe atât de greu, din motivul învederat și recunoscut de toată lumea, că și părinților le lipsește în cea mai mare parte condițiile pentru o educațiune corespunzătoare trebuințelor dezvoltate ale vieții; dar și de ar avea părinții cunoștințe teoretice și practice în măsura de a-și putea pregăti membrii familiei măcar pentru anumite terene ale vieții sociale, totuși nu se poate nesocoti adevărul, că mama toate le vede cu ochiul dragostei, și apoi anejează la conducerea afacerilor casnice și așa nu are timp o răspunzător pentru a se ocupa mai intensiv și mai special cu educarea membrilor familiei, iar tata prea în rari cazuri are darul de a putea pătrunde în duhul ougerării și simțirii fiicei sale, de unde a și urmat necesitatea imperativă ca și fetelor întocmai ca și băieților, pe lângă educațiunea din casa părintească, să li se dea o instrucțiune mai estinsă și mai conformă cu necesitățile vieții actuale și încă în școlile de specialitate, create anume spre a le conduce în sgrul vast al științelor în măsura recerut la îndeplinirea rolului frumos ce le așteaptă în viața publică.

Și când apoi toate neamurile din cele patru părți ale lumii, toate neamurile cu aspirații la viitor au ținut și țin cont de trebuința imperativă a femeii să i se dea posibilitatea de a-și însuși o cultură mai înaltă, când femeile acestor neamuri s'au organizat în reuniuni, au creat și susțin diferite instituțiuni culturale spre a ajunge scopului urmărit, care ar fi fost cu puțință, ca femeia română pururea trează, pururea gata la jertfă și la munca pentru binele și fericirea neamului său, să rămână nemiscată la glasul timpului și să nu-și dea seamă de cele ce se petrec în lumea neputință, pentru că femeia română încă pricepe duhul vremii, care ne deșteaptă a înțelege: că valoarea unui neam se măsoară după gradul de dezvoltare a culturai sale sufletești, intelectuale și morale, și femeia română a fost pururea conștientă de misiunea ei sublimă și de datorința către neam, despre ce mărturisește faptul, că femeile române din diferite centre ale teritoriului de sub coroana Sf. Stefan, s'au întrunit cu decenii mai înainte în reuniuni, spre scopul promovării culturai fiicei române ca și a unui factor chemat a promova interesele bisericii și ale neamului din care face parte. Și după exemplul acestor surori, femeile române din Arad încă la 19/31 Ianuarie 1884 s'au întrunit în conferința ținută în Arad sub prezidiul Eps. Sale dlui mitropolit Ioan Mețianu, atunci episcop al acestei dieceze, în care conferința a luat cu vot unanim concluzia de a se organiza în Reuniune sub numirea „Reuniunea femeilor române din Arad și provincie” cu scopul de a crea un fond, din care după timp să înființeze aici în Arad un institut confesional gr. or. rom. cu internat pentru creșterea fetelor române.

Pentru a înlesni lucrarea istoriografului, care se va ocupa după vremuri cu chestia reu. și a școlii de fete de sub întrebare și a-și feri de eventuale alunecări în contul adevărului faptic, țin deopotrivă să atrag cu această ocaziune unele din momentele mai însemnate ale afacerii, momente la cari am fost martor ocular și cari și altcum se confirmă atât din analele diecezei, cât și din cele ale Reuniunii femeilor române din Arad și provincie, și adevărat momentul: că ideea de constituire a acestor femei în Reuniune în scopul atins mai sus, a fost salutată cu mare bucurie și însuflețire nu numai de fruntașii vieții noastre publice de atunci, ci și de autoritatea bisericească, și aceasta nu numai din motivul necesității constatate de stare școală sub sutul bisericii, dar ideea a găsit răsunet viu și a fost salutată cu bucurie și însuflețire chiar și sub influința împrejurărilor timpului, că tocmai atunci se zădărniseră toate încercările autorității diecezeane de a înființa în Arad un gimnaziu confesional, din care să ne crucăm elementele pentru trebuințele bisericești și școlare. Deci era bine venită această idee chiar și pentru a liniști spiritele greu stinse în dorințele lor și a ține la suprafață sentimentul de jertfă al

poporului pentru instituțiunile sale culturale religioase.

În cursul timpului femeile române s'au și constituit mai înainte în mod provizoriu și mai târziu pe baza statutelor aprobate de Înalțul guvern cu clauzula de dto Budapesta 24 Octomvrie 1886.

Spre a dovedi acum ținuta autorității diecezeane față de Reuniunea pomenită și cu scopul ei depus în statute, servește faptul, că ven. sinod eparhial din Arad constatând și din parte și necesitatea înființării unei atari școli sub sutul bisericii, încă din sesiunea sa ordinară dela anul 1885 și-a oferit sprijinul său moral și material și prin concluzul Nr. 97/885 a și luat în bugetul consistorial o sumă de una mieie fl. pentru ajutarea școlii, la înființarea căreia se aștepta On. Reuniunea pomenită, iar apoi constatând ven. Sinod că deși necesitatea școlii de fete este învederată și a devenit ardentă, Reuniunea totuși nu o mai înființează și deschide, și recunoscând în același timp și neajunsurile și greutatea de tot soiul, ce întâmpină această Reuniune întru realizarea scopului ce și-a propus, a luat în anul 1890 concluzul de sub Nr. 124, în firul căruia însărcina Consistorul din Arad, să înființeze însuși atare școală și spre acest scop îi dă indemnizare să împrumute din fondurile diecezeane o sumă de 20,000 fl. (douăzeci mii florini.)

Nu ne este dat să știm, nici este chemarea noastră să ispitim, cum a înțeles On. Reuniune acest concluz, dar în drept suntem a constata pe baza datelor grăitoare, că în urma acestui concluz On. Reuniune și-a argajat prin comitetul ei de atunci o localitate și a luat toate demersurile pentru deschiderea școlii la terminul de 1 Octomvrie n. 1890 fără să-și fi adunat capitalul, la care era obligată conform §-lui 2 din statutele aprobate de Înalțul guvern, și fără să-și fi exonerat dreptul de a deschide și a conduce școală sub firma proprie, iar rezultatul acestei proceduri urmate din ambele părți nobile dar grăbită, a fost acela, că tocmai în ziua deschiderii școlii intrând dela Înalțul minister de interne rezoluția dto 26 August 1890 Nr. 54529/V-10 în senzul că Reuniunea, ca înscris privată nu are dreptul a susține școală confesională, acel comitet s'a adresat Consistorului nostru din Arad cu rugarea din 3 Octomvrie n. ca să primească și conducă școala sub numele său, până ce Reuniunea să-și exoneraze dreptul spre aceasta.

această zi de 3 Octomvrie (21 Septemvrie) 1890 s'a aflat necesită a înlocui cererea, a primi școala în starea ei destul de modestă, dar susținută de atunci și până astăzi cu mari sacrificii din partea diecezei.

Dacă am stins această parte gingașă a chestiei, am făcut-o pentru aceea, ca să se știe acum și în viitor: ce crezământ și valoare se poate da svonurilor de proveniență necontrolabilă, cum a fost și svonul alimentat ani dealungul din unele părți și încă cu rea credință, că Consistorul ar fi usurpat dreptul Reuniunii și i-ar fi luat din mână conducerea școlii de sub întrebare.

Precum însă după tempestate se liniștește văzduhul, așa s'a netezit și chestia cu Reuniunea și cu școala. La 1909 Reuniunea reluându-și firul activității întrerupte a ajuns cu colecta la așa rezultat binecuvântat, încât acum s'a putut vorbi serios de ridicarea unei școli, și după ce On. Reuniune nu și-a exonerat pentru sine dreptul de a susține școala și nici nu mai reflectează la asemenea drept, și după ce colecta a fost întreprinsă spre scopul așezării școlii existente diecezeane civile de fete din Arad într'un edificiu deplin corespunzător postulatelor legii de instrucțiune, ce era mai de dorit decât înțelegerea între Reuniune și Consistor, — ceea ce a și urmat spre mulțumirea generală a obștei, care încă a rezonat astfel, că după ce existența școlii numai sub oototirea bisericești este asigurată, Reuniunea a depus suma adunată la mâinile Consistorului spre folosire la scopul pentru care s'a adunat.

Deci după Dumnezeu acestei înțelegeri avem să îi mulțumim, că am ajuns această zi cu soare, această zi de sărbătoare, în care cu ceremonie religioasă ne am învrednicit a depune piatra fundamentală la acest Sion nou al culturai fiicei române, să depunem piatra fundamentală la acest templu, la altarul căruia fiicele neamului, pe lângă învățăturile presorise de legile regnicolare, vor avea să cultive limba și credința strămoșească și cu acestea paralele și iubirea de patrie și de neam.

Și zi de mare sărbătoare este ziua de astăzi și este însemnat actul săvârșit și pentru coincidența fericită, că începerea zidirii acestui nou fosular de cultură, se întâmplă tocmai la împlinirea centenarului dela deschiderea institutului preparandului.

De aceea, așaji din darul și cu ajutorul lui Dumnezeu, să ne învrednicim de

bucuria zilei, cuvine-se să ne aducem aminte la acest loc de toți acei factori, cari au concurs la promovarea lucrului până la stadiul de acum.

În primul rând mă simt dator a aduce prinos de mulțumire Reuniunii Femeilor Române din Arad și jur, pentru că nu a cruțat nici o osteneală spre a strânge ban la ban întru realizarea acestui ideal. Oar. Reuniune a contribuit, ca astăzi să punem piatra fundamentală a acestui lăcaș de cultură, care va avea să aducă bucuria în casele române, pregătind sufletul și mintea româncelor noastre spre a conștate la desvoltarea și întărirea poporului nostru în cultură și bunăstare. Mă simt dator să aduc prinos de deosebită recunoștință și mulțumire marelui român Vasile de Stroescu, neîntrecutului mecenat, care cu o bunăstare proprie oamenilor cu sentimente nobile, veghia asupra nevoilor neamului său.

Mișcat de apelul doamnelor române, marele Stroescu, cu un gest de cea mai înaltă iubire și jertfă, a trimis 100.000: una sută mii cor. pentru ca idealul Reuniunii femeilor arădane să ia ființă.

Nu putem să nu ne îndreptăm gândul și spre Biserica mamă, pe care am lăsat-o înadins în urmă, pentru că ea ca mamă iartă și poate ierta mai mult.

Timp de peste 20 de ani și mai bine autoritatea și organela diecezeane nu au cruțat nici o jertfă pentru realizarea acestei idei și pentru asigurarea existenței școlii.

Terminând toate acestea, ridic ochii inimii și ougetul minții la Tine, Dumnezeu cereșc, Tu ai zidit toate, prin voia Ta sunt, și mulțumindu-ți dintr'acelou sufletului că ne-ai învrednicit a face începutul zidirii acestui nou Sion, Te rog cu milință, că aceea ce eu am binecuvântat cu mâna mea, să binecuvinți Tu Împărate al cerurilor cu puterea dzeirii Tale, învrednicindu-ne a s'ajunge și încheierea lucrului spre lauda și mărirea numelui Tău, căci Vrednic ești Doamne a lua mărirea și cinste și putere, că Tu ai zidit toate și prin voia Ta sunt și s'au zidit. — Amin!

Frumosele serbări arădane s'au încheiat cu reprezentarea teatrală dată de bursierii Societății pentru fond de teatru.

Din România.

Cursurile de vară dela Valea-mă-munte.

Duminecă s'au deschis, ca o rară solemnitate, cursurile de vară din acest an la Valenii-de-Munte. Au fost de față A. tețele regale principele Carol și principesa Elisabeta, precum și un mare număr de auditori, sosiți din toată țara.

Deasemeni au venit și din Bacovina și din Transilvania mai mulți ascultători. Oaspeții au fost întâmpinați la gară de dl N. Iorga, de primarul orașului și de alți fruntași ai comunei.

La intrarea gării se înșirau o gardă de 50 călăreți săteni, cari aveau să formeze garda de onoare a principilor.

Sosirea principilor a fost salutată prin o cuvântare a dlui Munteanu-Râmnic, secretarul ligei culturale.

S'a format apoi un imponent cortegiu, în frunte cu sătenii călăreți, care a condus oaspeții principari până la casa dlui N. Iorga. Orașul era pavoscat, ear din balcon se aruncau mulțime de flori în calea celor sosiți.

Inaugurarea cursurilor în noua sală s'a făcut la orele 2 și jumătate. Serviciul divin s'a oficiat de P. S. Sa episcopul Nicodem al Hașilor, asistat de arhimandritul Iuliu Scriban și de alți preoți. I. P. S. S. mitropolitul Pimen al Moldovei, care anunțase că este împedecat a lua parte, fiind bolnav. După săvârșirea serviciului divin, dl N. Iorga a ținut un strălucit discurs, care a produs o nespusă însuflețire în rândul ascultătorilor.

A urmat apoi răspunsul principelui Carol. Principele a arătat, cât se simte de fericit că poate participa la cursurile din acest an, și a adus mulțumiri aceluia care a depus o nesfârșită stăruință pentru a răspândi iubirea de muncă și cultură; prințul Carol și a încheiat cuvântarea cu vorbele: Trăiască dl Nicolae Iorga!

După aceea s'a oetit urmărirea telegramă, trimisă Majestății Sale regelui la castelul Peleş.

Regelui glorios în lăptă, oototitorului culturai în pace, 5000 de români îi mulțumesc pentru dovada adăpă de încredere pe care a dat-o unei școli cu cultura națională, trimițând la deschiderea ei pe tinerii principii, înconjurați de nemărginită iubire a unui neam întreg.

Profesorii Cursurilor de Vară.

La ora 3 și jum. s'a ținut lecția de deschidere a dlui Virgil Arion, președintele ligei.

Altețele lor regale au venit pe jos la sala de cursuri și au fost primiți cu entuziasme urale de publicul enorm.

Înainte de începerea lecției s'a procedat la zidirea unei plăci comemorative de marmură cu următoarea inscripție:

„A. S. R. Principele Carol al României a fost de față la inaugurarea acestei săli de cursuri pentru românii de pretutindeni în ziua de 1 Iulie 1912”.

Di Arion și-a desvoltat filosofia de sociologie, vorbind despre filozofia ce reiese din operele scriitorului Tolstoi.

La ora 5 și jum. dl Iorga și-a ținut lecția de deschidere, cuvântând despre rolul istoriei românilor în istoria despoarelor.

Principesa Elisabeta a plecat către seară la Sinaia; ear principela Carol a rămas și mai departe la Valenii.

Anunț școlar.

Școala diecezană de fete din Arad cu internat și drept de publicitate.

Se aduce la cunoștință Otoratului public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1912/13 se vor face în zilele de 20—23 August (2—5 Septemvrie) a. c., — în localitatea școlii (Strada Drăk Ferenc Nr. 27).

Părinții vor proceda însă corect, dacă în scris își vor anunța spre primire încă de mai înainte, îndată după publicarea acestui anunț, adresându-se în această afaceri referențialu dela Consistorul rom. ort. din Arad, dlui Dr. George Cuhand, dela care se vor putea cere și eventualele informațiuni, de cari ar mai avea trebuință.

Texa pentru internat, pe întreg anul școlar este de 500 cor., în care sumă se cuprinde și didactul școlar.

Texa de întreținere este a se plăti anticipativ în 4 rate de câte 125 cor. și anume: la 1 Sept., 1 Nov., 1 Febr. și 1 April al anului școlar, la Administrația casei Consistorului, în persoană sau cu poșta.

Rata primă a taxei de internat este a se plăti înainte de înscriere.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. Instrucțiunea recerută pentru olambrala, U. și zile. elucațiunea religioasă-meghiară și germană, apoi instrucțiune în economia de casă, deprindere în pregătirea bucatelor, croit și cusut.

2. Locuință în odă igienică îngrijite, provăzute cu mobilele necesare.

3. Vipt întreg și anume: dejun (cafea cu lapte), prânz (2 plesse, iar Dumineca și în sărbători 3—4 plesse), ugiuă (cafea cu lapte) cină (două plesse).

4. Spălat, luminat, încălzit și tot la două săptămâni baie (sădă).

Afară de taxa de întreținere, elevele interne mai au a solvi 10 cor. pentru medicini (pe întregul an), pentru care taxă elevele interne vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente.

Pentru instrucțiunea de pian se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti odată pentru totdeauna la prima înscriere 6 cor., ca taxa de înscriere.

Înainte de înscriere, fiecare elevă, care vrea să fie internă, va avea să dovedească plătită rata din taxa de întreținere.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească: pentru biblioteca școlară 1 cor.; pentru anuar 2 cor.

Taxele de înscriere, medicină, anuar și pentru biblioteca se vor plăti la mâna directoarei școlii deodată cu înscrierea. Tot la directoarea școlii va trebui plătită lunar și anticipativ taxa de pian.

Elevele externe vor plăti didactul 60 cor. la an, care asemenea se va plăti anticipativ, în 4 rate egale de câte 15 cor. și anume: rata I la înscrierea din Septemvrie, rata II la 1 Nov., rata III la 1 Febr. și rata IV la 1 April al anului școlar, deasemenea la mâna directoarei școlii.

Elevele externe, cari se înscriu mai târziu, au să plătească întreg didactul, iar elevele primite în internat mai târziu, vor avea să plătească didactul numai pe timpul întârzierii.

Elevele interne, cari ar absenta din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarea mai lungă ori mai scurtă, — vor avea să plătească întreaga taxa de întreținere, dar numai în cazul când elevele respective, pe lângă toate ce va fi

absentat, ar putea fi admisă după lege la examen public ori privat.

Elevele, cari ar intra mai târziu în internat, vor avea să plătească întreaga taxă, care cade pe ovaratul în care vor fi primite în internat.

În clasa I civilă se primesc eleve cari dovedesc, că au absolvat cu succes 4 clase elementare ori, în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

În celelalte se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasele premergătoare la școala de categoria școalei civile.

Absolventele clasei a VI-a elementare se primesc, pe baza unui examen de primire, în clasa corespunzătoare etății lor și rezultatului dovedit la examenul de primire.

Elevele, cari se înmatriculează pentru primădată la școală, au să producă: extras de botez (din matricola bisericească), atestat școlar din clasa precedentă și certificat de revaccinare; — celelalte eleve au să prezinte numai atestatul școlar.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: 1 saltea (mădraf), un covor lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 plapoma cu 2 cearșafuri de desupt (lepede) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 bucati de rufe, schimburi din fiecare și a-nume: 6 cămeși, 6 camizioane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergere, 3 serviete, toate cu monogramă proprie, apoi tacâmuri: cuțit, farou-lită, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru beat, iar altul pentru dinți), 1 lăvior (lighian), 4 cărpe pentru șters lăviorul; perie de cap, de dinți și de haine; peapăn și foarfece, haină de port și patru șorțe negre, 1 palton (haină de iarnă), o pelerină vânătă, 2 părechi de ghete și 1 ploier.

Afară de aceste, fiecare elevă internă ori externă, îndată dela începerea anului școlar are să se provadă cu receretele manuale și revizite de învățământ, și cu revizitele de scris, de lucru de mână (și de muzică cine vrea).

Pentru lucrul de mână și pentru alte treburi se va depune, la mâna directorului internatului, o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fie însoțite de părinții sau îngrijitorii lor.

În privința uniformei, care va fi modestă, se vor lua la vremea sa dispozițiuni din partea directorului internatului, ca să fie cât de ieftină și bună.

Prelegerile se vor începe fără nicio amânare în 24 August (6 Septembrie), și dela acest termen elevele vor putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecezan.

Arad, din șed. cons. dela 7/20 Iunie 1912.

Consistorul rom. ort. din Arad.

Dela „Fundatiunea pentru ajutorarea ziaristilor romani din Ungaria”

Epitropia fundatiunii, intrunită în ședința sa din 15 Iulie a. c., a constatat și a hotărât următoarele:

I. A constatat, că fundatiunea s'a sporit în decursul semestrului prim al anului curent cu următoarele sume:

1. Interesele donațiunii Dr. Ioan Mihu K 1.069 02
2. Diverse contribuții dela particulari K 231 44
3. Venite din confer. publice . K 1.001 80
4. Donațiuni dela corporațiuni K 75—
5. O acție de bancă dela un anonim K 100—
6. Donațiuni dela bănci . . . K 3.409 44
7. Diverse interese de depuneri K 39 75

Total K 5.926 55

Starea fundatiunii la 30 Iunie a. c. este:

1. Donațiunea Dr. Ioan Mihu K 26.534 42
2. Donațiuni diverse 5.135 87

Total K 31.670 29

II. A constatat mai departe, că din semestrul trecut are să se mai transpună fundatiunii:

1. Venitul conferenței dlui Dr. V. Onișor, Cluj.
2. Venitul conferenței dlui Dr. Braniste, Caransebeș.

3. Venitul broșurii „Misiunea Episcopilor Adamovici și Bob” de Dr. Ioan Lupăș.

După informațiunile primite, venitele acestea trec peste suma de K 1000.

III. S'a decis ca și în jumătatea a doua a anului acestuia să se continue cu străvuiță augmentarea fundatiunii prin conferențe, reprezentanți etc., în care scop Epitropia se va adresa la diferiți particulari și corporațiuni să ia inițiativa în scopul numit.

IV. Dl Dr. Valeriu Braniște a fost încredințat să facă pașii necesari, ca și sumele adunate odinioară de „Gazeta Transilvaniei” și „Tribuna” pentru ziaristi să fie transpuse la fundatiune. Având în vedere, că suma adunată prin „Gazeta Transilvaniei” e o suma mai mare, și cu considerare la meritele feroitalui Dr. Aur. Mureșianu, suma din chestie s'a decis să se administreze și augmenteze sub numele acestuia.

V. Având în vedere necesitatea imperiioasă, ca fundatiunea să ajungă cât mai curând suma de K 50.000, cu care să se poată înactiva, și având în vedere că desigur se vor afla și filantropi, cari să contribuie și cu sume mai mari în favorul fundatiunii, s'a decis ca sumele donate de cel puțin K 5.000 să se administreze separat sub numele donatorilor respectivi.

VI. S'a decis să se lucreze un regulament, prin care să se normeze modalitățile de ajutorare din fundatiune și s'au rezolvit diverse chestiuni administrative.

Sibiu, la 16 Iunie 1912.

NOUTĂȚI.

Examenul principelui Carol. Patru zile au durat examenul principelui Carol, sub presidenția înaltă a Maiestății Sale regelui Carol, care a urmărit cu neobosită atențiune răspunsurile tinărului prinț. În urma examenelor strălucite, date în fața comisiei, s'a eliberat principelui diploma de bacalaureat. Regele a felicitat călduros, îmbrățișând în fața comisiei, pe augustul său nepot.

Congres pentru instrucțiunea morală pedagogică. Din 22 până în 27 August a. c. se va ține în Haga al doilea congres internațional pentru învățământul moral pedagogic. Ungaria va fi reprezentată la congres prin mai mulți profesori atât dela universitate, cât și dela școlile secundare.

Hotărâre cuminte. Mai multe comitate din nordul Ungariei au întocmit un regulament, care operește pe copii sub cincisprezece ani de la cererea cărbunelui și alte localuri publice. Ministrul de interne a aprobat hotărârea.

Organizarea poliției. Consilierul ministerial, Francisc Pekáry, dela ministerul de interne, face un turneu prin țară, pentru a studia la fața locului organismul poliției în provincie și lipsurile siguranței publice. Este vorba de lucrările unei reforme în organizarea poliției din provincie, — ou care se ocupă de prezent ministerul de interne.

Reforma locuințelor în Franța. Președintele Fel d'ées, în urma mizeriilor de locuință ce stăpânesc în capitala Franței, a semnat proiectul de lege care împuternicește consiliul comunal să ridice un imprumut de 200 milioane de franci pentru clădirea de locuințe ieftine. Chiriile acestor locuințe se stabilesc prin lege. Familiile cu copii numeroși vor fi preferite la închirierea caselor.

Pentru masa studenților. Absolvenții de acum 15 ani ai gimnaziului nostru brașovean, ou prilejul intrării lor din zilele acestea la Brașov, au dăruit pentru masa studenților suma de treisute de coroane.

În vacanțe. Revista sibiană *Luceafărul* a luat vacanțe: în cursul lunilor de vară, Iulie și August, va apărea numai odată pe lună. În schimb va da cititorilor două numere mai voluminoase.

Separarea elevilor creștini de elevii evrei. Consiliul școlar al orașului Cernăuț a hotărât, ca pe viitor școlarii creștini germani din acest oraș să fie primiți în anumite școli din Cernăuț, unde ou ziua de 1 Septembrie a. c. nu se vor mai primi copii de confesiune evrească. Impotriva acestei hotărâri a protestat minoritatea neoreștină a consilierilor comunali din Cernăuț.

Alcoolismul în Petersburg. Au apărut toamă acum câteva date îngrozitoare despre răspândirea alcoolismului în capitala Rusiei. Conform cifrelor apărute, în Petersburg se consumă anual 4,5 milioane de vedre de rachiu, în valoare de 35,5 milioane de ruble. Pe fiecare locuitor al capitalei se vine cam o vadră și jumătate, în preț de 14 ruble. În ultimii 18 ani s'au constatat 34.217 cazuri de moarte produse de băuturi alcoolice; în termen mediu sunt 4678 cazuri de moarte pe an. Se mai constată, că partea cea mai mare din sinucideri s'a comis în stare de beție.

Să contribuim la fondul ziaristilor romani din Ungaria! Orice dar este a se trimite la adresa „Institutului de credit și econ Ardeleana” în Orăștie-Szászváros.

† Eugenia M. Pinteș născ. Mircea, a înțetat din viață în 4/17 Iulie a. c. la 2 ore din zi, după lungi și grele suferințe, în etate de 37 ani și al 15-lea an al feroitei sale căsătorii. Rămășițele pământesti ale defunctei se înmormântează astăzi Vineri în 19 Iulie, la 2 ore p. m. în cimitierul bisericii ort. române din Cața. Odi-nească în pace!

Memoriile ex-sultanului. Fostul suțan Abdul Hamid, cum anunță un ziar parisian, a terminat scrierea memoriilor sale. Cartea cuprinde istoria domniei întregi a lui Abdul Hamid. Se vor publica unele date, care au să producă mare senzațiune.

Monete defectuoase. În curând vor fi scoase din circulație monetele de un florin de argint. De prezent circulează un număr considerabil de asemenea monete, care s'au întrebuițat ca salbe sau ca alte împodobiri ale țărâncelor; — astfel de monete sunt defectuoase, și se pot schimba sau rescumpăra numai cu 1 cor. 20 fileri, în loc de 2 coroane.

Perderile japonezilor în războiul cu rusii. Guvernul japonez a publicat o statistică a pierderilor suferite în războiul cu rusii. În luptele principale, afară de pierderile dela asediul Port Arturului, au căzut 130.086 soldați, între cari 29.014 morți. Numerele acestea se distribuie pe luptele dela K'noeu, V'fangu, D'hiocao, Ș'ho, Sandepu și Maoden. Lupta din urmă, care a durat 22 de zile, a costat viața a 16.404 soldați, (între cari 555 ofițeri) și 53.655 răniți, între ei 1799 ofițeri. Asediul Port Arturului a durat din 26 Iulie până în 6 Decembrie; aici au pierdut japonezii 42.085 morți și răniți, între cari erau 1628 ofițeri.

Numărul miliardarilor. Un z'ar francez publică un articol despre miliardari, și arată că în realitate există foarte puțini oameni atât de bănoși. Toți miliardarii din lume ar putea fi numerați pe degetele dela o singură mână. Z'arul francez afirmă, că sunt numai trei miliardari și toți trei sunt americani: Rockefeller, Carnegie și Pierpont Morgan. Omul cel mai bogat din lume este indiscutabil Rockefeller, care dispune de o avere de patru miliarde de măroși; regele oțelului Carnegie are „numai” un miliard; — ar fi însă desigur multimiliardar, dacă de 20 de ani n'ar fi dăruit o mare parte a uriașelor sale venituri pentru scopuri de binefacere; în sfârșit, Morgan are tot „numai” un miliard. — În Europa nu este nloi un singur miliardar, decât casa Rothschild și-a împărțit averea între membrii săi din diferite capitale și orașe. Persoane care au o jumătate sau un pătrar de miliard sunt cam o sută; oameni cari au între 50 și 100 de milioane, sunt peste două mii.

Excursiune. Reuniunea sodalilor români din Sibiu invită la excursiunea de vară ce o va aranja Duminecă, la 21 Iulie st. n. a. c. în Dambrava Sibiului. Plezarea în corpore și cu muz'ca din Brati în frunte, se va face la orele 7 1/2 dimineața dela localul Reanunții. La caz de timp nefavorabil excursiunea se amână pe Duminecă din 28 Iulie n. a. c. Prețul participării: Pentru domni 1 cor., pentru dame 50 bani, în care se cuprinde și taxa pentru dans.

Concert în Făgăraș. Societatea de diletanți români *Progresul* din Făgăraș invită la concertul, ce se va aranja Vineri în 26 Iulie st. n. 1912 în sala dela „Hotel Paris” (Sorea) în Făgăraș, ou concursul dlui Ștefan Mărouș, Ionel Crișan, bursieri ai „Societății pentru fond de teatru român”, și al doarei Aurora Barbu, elevă a Academiei de muzică din Viena. Începutul la 8 ore seara. După producțiune urmează dans.

Concert în Sebeșul săsesc. Artiștii St. Mărouș și I. Crișan, foști bursieri ai „Societății pentru fond de teatru român”, vor da în Sebeșul-săsesc un concert Marți în 23 Iulie n. în pavilionul de vară dela hotelul „La leul de aur”. Biletele de intrare se vând în prăvălia dlui Cornel Isaac, piața mică. Începutul la orele 8 sara. — După concert urmează joc.

Serată în Turda. Tinerimea română din Turda și împrejurime invită la serata dansantă, ce o aranjează Duminecă în 28 Iulie st. n. 1912 în Reduta Oșenească din Turda, ou concursul trapei artistice, conduse de dl Aurel P. Banășiu. Venitul net este destinat pentru „Fondul de teatru român”. Începutul la 8 ore seara.

Cărți și reviste.

Transilvania, revista Asociațiunii, nr. III—IV din 1912, cuprinde: Dr. I. Matei: Vieța femeilor în trecut românesc. Accente Banciu: Material pentru studiul dialectelor române. Ioan Bratu: Monografia școalei greco-orientale române din Tilișoa. M. Străjanu: Hermann și Dorothea. I. E.: Cooperatiunea satești. A. Crișan: Documente istorice. Dr. Nicolae Drăgan: Dări de seamă. Iosemnări: Despărțământul Giar-gau al Asociațiunii. Cât cheltuește Ungaria pentru agricultură de O. C. T. și V. P. Partea oficială: Ședințele comitetului central.

Cosinzeana, revistă literară ilustrată săptămânală, Nr. 28—1912, a apărut ou următorul cuprins: Ion Drăgoslav: Lotul universal, năvelă. A. Cotruș: Dramul e-roller, poezie. G. Courteline-Adrian Corbul: Dispensat de oravă, schiță. Vasile Stoica: Rentors, poezie. Miorița Cicoare: Cântec, poezie. A. Fogazzaro-D. Tomescu: Misterul poetului, roman. Leontina Ciura: Carageale în Blej. Ghicitori. Ilustrații. — Abonamentul e 12 cor. la an. Între abonații cari își plătesc abonamentul înainte pe un an întreg, se sortează la sfârșitul anului opt biblioteci a 25 cor.

Anuarul XLVIII, al gimnaziului gr. or. român din Brașov, al școalei reale și al școalelor centrale primare, pe al 62-lea an școlar, 1911—12, publicat de Virgil Onișiu, director, tip. A. Mureșanu: Braniceș & Comp. Brașov 1912. În partea întâi cuprinde descrierea Internatului școalelor noastre medicale brașovene, făcând de profesorul gimnazial Ioan Petrovici. În partea a doua sunt știrile școlare. Corpul didactic la gimnaziu stă din 14 profesori, la școala reală din 6 profesori. Biblioteca centrală are 14.262 volume și 7842 fascicole, în preț de 27.435 coroane. Bibliotecile de clasă au 2957 volume. Societatea de lectură Ioan Popescu, cu 146 de membri, a fost condusă de profesorul V. Neguș. La examen de maturitate s'au admis 42 de elevi, au trecut examenul 28, ceilalți sunt corigenți ori respinși. Școlarii matriculați la gimnaziu 307, la reale 79, laolaltă 386.

Mersul trenurilor în Sibiu.

I. Plecare.

1. La Ocna, băi: 2 d. a., 3-30 d. a., 9 08 seara. Duminecă și în serbători mai pleacă la 9-00 înainte de amiază. Circulează până în 15 Sept.
2. Cătră Copșa, Ocna (Budapesta, Brașov, Cluj): 7-46 dim., 7-04 seara.
3. Cătră Copșa, Ocna (Budapesta, Brașov, Vinț) 1 d. a.
4. Cătră Copșa, Ocna (Brașov, Cluj, Arad, Budapesta) 4-34 d. a., 11-10 noaptea.
5. La Vinț, Săliște: 10-35 n. de a.
6. Cătră Vinț, Săliște (Budapesta, Orade, Teiuș): 3-05 noaptea.
7. Cătră Vinț, Săliște (Budapesta, Arad, A-Iulia): 7-34 dim., 4-51 d. a.
8. Cătră Făgăraș (T-roșu, Brașov) 4-20 noaptea.
9. Cătră Făgăraș-Brașov: 1-42 d. a.
10. Cătră Turnu roșu (Căineni): 4-06 noaptea, 12-56 d. a., 4-42 d. a.
11. Cătră Agnita (Sighișoara): 7-43 dim., 4-08 d. a.
12. Cătră Cizăndie: 5-21 dim., 7-30 dim., 1-29 d. a., 9-13 seara. (Duminecă și în serbători mai pleacă la 3-56 d. a. Circulează până în 15 Sept.)

II. Sosire.

1. Dela Ocna, băi: 3.17 d. a., 6.11 seara, 10-43 noaptea. Duminecă și în serbători mai sosește la 11-28 n. de a.
2. Dela Copșa, Ocna (Budapesta, Brașov, Cluj) 11-55 n. de a., 5-22 d. a., 8-40 seara.
3. Dela Copșa, Ocna (Budapesta, Cluj): 7-25 dim.
4. Dela Copșa, Ocna (Budapesta, Cluj, Arad, Brașov): 3-55 noaptea.
5. Dela Vinț, Săliște (Budapesta, Arad, A-Iulia): 6-40 dim., 11-39 n. de a., 4-29 d. a., 9-03 noaptea.
6. Dela Făgăraș (T. roșu, Brașov): 7-16 dim.
7. Dela Făgăraș (Brașov): 8-59 seara.
8. Dela Turnu roșu (Căineni): 3-37 d. a., 10-27 noaptea, 11-50 n. de a.
9. Dela Agnita (Sighișoara): 6-46 dim., 2-36 d. a.
10. Dela Cizăndie: 7 dim., 1-18 d. a., 3-22 d. a., 10-44 noaptea. (Dum. și în serb., până în 15 Sept., mai sosește la 8-03 seara).

„Reuniunea română de înmormântare din Sibiu“,

recomandă cu toată căldura binevoitoare atențiunii a numărului nostru public din Sibiu și din provincă

Întreprinderea proprie de înmormântări,

bogat sortată cu tot soiul de obiecte trebuincioase la înmormântări, între cari **sieriuri, cununi, acoperitoare, ghetă (păpuși), felinare, cruci, care funebre** etc.

Prăvălia Reuniunii Strada Quer Nr. 3,

(casa fabricantului G. Moess) să găsește sub îngrijirea d-nului **Ioan Roman** (patronul salonului de barbierie din strada Quer — Poplăcii mici — Nr. 4), care stă la dispoziție în toate afacerile privitoare la înmormântări, fie în Sibiu, fie la transportarea de morți afară de Sibiu.

Inmormântări să fac de clasa I-ă, a II-a și a III-a. Inmormântarea membrilor răposai ai Reuniunii să face cu preț redus! Comandele să îndeplinesc cu prevenire și cu toată punctualitatea.

Întreprinderea să îngrijească de trăsuri, de tot soiul de tipăriți, ca redactarea și tipărirea anunțelor funebre etc. etc.

Cum venitul curat al întreprinderii e menit să înmulțească fondul „Azilului“ pentru adăpostirea orfanilor și neputincioșilor noștri scăpați, preoțimea, dascălimea și ceilalți cărturari ai noștri, sunt rugați a stăruii pentru înscrierea de membri la Reuniune cu taxa de cor. 2 de înscriere și 60 bani după cazul de moarte al câte unui membru și pentru a se folosi de întreprinderea noastră în cazuri de înmormântări.

Pentru biroul Reuniunii:

Pant. Lucața,
prezident-director.

Romul Perian,
cassar.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Subsemnatul am onoare a atrage binevoitoarea atențiune publicului românesc asupra depositului meu de

piane și pianine

asortat cu instrumente din cele mai bune fabrici (**Bösendorfer, Ehrbar, Petrof, Stingl** etc.) cu prețuri de 600 — 2000 cor. **Armonii de școală** dela 200 cor. în sus.

Cu distinsă stimă: **T. Popovici,**
profesor de muzică.

(411) 18—

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 7.
(Vis-à-vis de hotelul *Împăratul roman*.)

Ocaziune foarte rară!

Din depozitul unei fabrici mari mi s'au încredințat spre vânzare mai multe mii de

Velințe (cearceafuri) de durmit din flanel Tigr

cu borduri frumoase colorate. Cearceafurile sunt folosibile pentru orice casă, sunt calde și trainice, circa 190 cm. lungi și 140 late. Comandați-vă numai decât

4 bucăți de Velințe (cearceafuri) de durmit din flanel Tigr

pentru suma de **Cor. 9.85.**

cu pachetare și porto fără altă supraplătire trimise franco acasă. Cu conștiința liniștită pot adevăra, că fiecare care comandă va fi pe deplin mulțumit și cu toată încrederea. Dacă nu corespunde se schimbă.

(171) 3—6

D-șoara **Margareta Ahrens, Wiesbaden, Waterloostrasse 4.**

AVIZ!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public, că în timpul absenței mele de 5 ani, am studiat curățitul și coloratul vestimentelor în mai multe fabrici mari în străinătate, precum și la fabrica domnului G. L. Schmidt în București. Reîntors de acolo m'am așezat în

SIBIU,
strada Măcelarilor Nr. 5 și strada Crucii Nr. 14,

unde am deschis cu **1 Iulie 1912**

o Vopsitorie și spalătorie chimică cu aburi.

La acest fapt doresc a atrage atențiunea onor. public. Primește orice vestiment spre colorat, curățit și spălat în abori pe lângă executare conștientoasă. Mai departe costume de bărbați, dame și copii, de bal și teatru, preoțești și de militari, precum și toate felurile de stoffe de mobile, covoare, dantele, gardine, blănării, pene de pălării, decorațiuni de dantele și mătăsă, mănuși de glaci și svediene, umbrele și lucruri de mână. Curățirea albiturilor fine și de trusouri. Gulere și manjete să spală cu aburi, făcându-le albe ca zăpada și lustruite ca oglinda.

Pentru binevoitorul sprijin al onor. Public, să roagă

(164) 2—3

cu toată stima: **K. Meixner.**

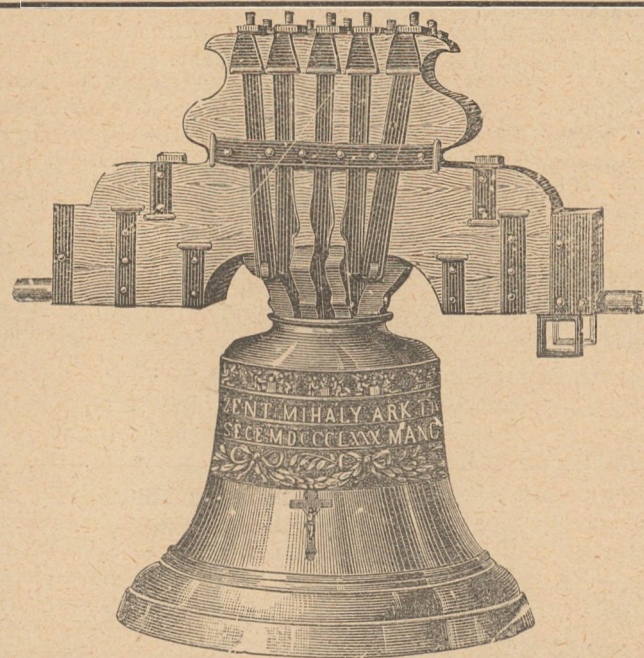
Prima și cea mai veche întreprindere pentru vărsare de campane (clopote) din Ardeal

Mihail Manchen

fabrică pentru vărsat clopote și scaune de clopote din fier bătut.

Iniințată la anul 1822.

Sighișoara, piața de sus Nr. 47.

o firmă ce există dela anul 1822 și se bucură de bun renume, se recomandă tuturor comunităților bisericesti a lăsa și repara clopote de toată mărimea cu coroană de stejar, ori de fier legat, cum și clopote cu sunet armonios. Face și scaune de clopote din fier bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici se află gata în tot timpul. Solvirea se va primi și în rate.

(104) 10—24

REVERENZI!

Premiat:

Expoziția internațională de modă, Paris 1911: Grand Prix și m. de aur.

La „Croitoria Universală“ I. PETRASCU

Sibiu, strada Cisnădiei 30. — Telefon Nr. 172.

Bogat asortată cu cele mai bune și fine stoffe se primesc și execută

Reverenzi pentru on. preoți

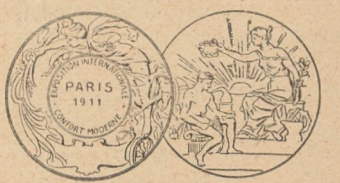
în cele mai bune condițiuni. — Croială modernă. — Serviciu solid și grabnic. —

Pentru lucru se garantează. — Prețuri moderate.

(472) 11—

Spriginiți industria română.

Premiat:

Expoziția universală din Roma 1911: Grand premiu și med. de aur.

Nr. 139/1912.

(217) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în comuna bis. de cl. III. **Chitid** din protopresbiteratul Hațegului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta, cu vânta sau celebra.

Hațeg, la 2/15 Iulie 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Nr. 104/1912.

(222) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului al II-lea de învățător la școala noastră confesională gr.-ort. rom. din **Bălan**, protopresbiteratul Unguraș se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 100 cor. din reparația dela popor, 900 cor. ajutor dela stat, 50 cor. relut de cvartir și grădină în natură.

Preferite vor fi învățătoarele.

Reflecții la acest post au a-și înainta rugărilor lor concursuale, instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiteral al tractului Unguraș în termenul deschis și a se prezenta în comună și biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Bălan, la 21 Iunie 1912.

Victor Both
par. preș. com.

Ioan Georgea
notar.

Văzut.

Pavel Roșca
protopresbiter.

Nr. 490/1912.

(225) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră confesională din **Blașfalău de jos**, tractul Bistriței se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar fundamental de 1000 cor. și anume 600 cor. din repartitie dela popor, iar 400 cor. se vor cere întregire dela stat pe baza documentelor celui ales. — Cortel în natură. — Grădină. — Pentru conferințele învățătoarești 12 cor., iar paușal scripturistic 10 cor. Pentru lemne de foc din care este a se fucălzi și școala 48 cor.

Alesul este obligat a instrua atât în școala de toate zilele, cât și în cea de repetiție și a cânta cu elevii și adulții în Dumineci și sârbători liturgia în biserică, apoi va conduce școala de pomărit.

Reflecții la acest post își vor înainta rugărilor instruite cu documentele de lipsă în termenul indicat la oficiul protopresbiteral gr.-or. în Bășterceze — Bistrița și în vre-o Duminecă sau sârbătoare se pot prezenta în comună spre a-și arăta aptitudinile și a face cunoștință cu poporul.

Bistrița — Bășterceze, 1/14 Iulie 1912.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Gregorin Pletosu
protopresbiter.

Nr. 640/1912 prot.

(223) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr.-or. română din comuna **Ilmbav**, protopresbiteratul Agnitei, se publică prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar fundametal 1000 cor., dintre care 520 cor. dela stat, 400 cor. dela comuna politică, 80 cor. din aruncul de 5% după darea directă dela credințioșii bisericești; cvartir în natură în edificiul școalei de azi, care după zidirea școalei celei nouă va rămânea întreg ca locuință de învățător; grădină în natură. Cvinvenalele de câte 100 cor., trei sunt deja asigurate dela stat. La I. și II. cvinvenal mai contribuie poporul cu câte 100 cor. Cvinvenalele se vor socoti însă numai după serviciul prestat la această școală. Învățătorul ales e obligat să instrueze băieții în cântările liturgice și să cânte cu ei în biserică în Dumineci și sârbători.

Se notează că concurenții cari vor avea desteritatea de a cânta la serviciul divin, vor fi preferiți. De aceea se recere ca să se pre-

zinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare la serviciul divin spre a-și arăta desteritatea în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Doritorii de a ocupa acest post să înainteze la oficiul protopopesc subsemnat rugărilor lor instruite cu estras de botez, atestat despre studiile premergătoare, absolutor de pedagogie și diploma de învățător, eventual și alte documente recomandătoare.

Agnita, în 3 Iulie 1912.

În înțelegere cu comitetul parohial.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 105/1912.

(224) 1—3

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Prea Ven. Consistor arhidiecezan Nr. 3277 Ep. 1912 prin aceasta să publică licitațiune minuendă pentru a se da în întreprindere zidirea bisericii gr.-ort. rom. din **Bălan**, tractul Unguraș.

Licitațiunea se va ținea în **4 August st. n. a. c.** la oarele 11 a. m. în edificiul școalei confesionale gr.-ort.

Prețul de strigare este 12.547 cor. 98 fil. Comuna bisericească va da piatra, lemne de ars, cărămida, năsip, var, celalalt material trebuincios îl va da întreprinzătorul, având însă comuna bis. al transporta dela gara Surduc sau Jibou.

Licitanții sunt datori a depune 10% vadiu în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile.

Planul, preliminarul și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial din loc.

Licitanții nu au dreptul de a pretinde nici un fel de spese sau diurne pentru căștigarea informațiilor la fața locului, precum nici pentru participarea la licitațiune.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a alege dintre minus oferenti fără considerare la suma oferită.

Bălan, la 22 Iunie st. v. 1912.

Victor Both
preș. com. par.

Ioan Georgea
notariu.

Văzut.

Pavel Roșca
protopresbiter.

Nr. 527/1912.

(200) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a primei catedre de învățător la școala noastră confesională din comuna **Rotbav**, tractul protopresbiteratului Brașov, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi publicare în „Telegraful Român”.

Învățătorul ales și întărit va avea:

1000 coroane salar fundamental plătit în rate lunare anticipative dela biserică, cvartir în natură, în casele bisericești de sub Nr. 5, $\frac{1}{4}$ jugăr de grădină și drept de cvinvenalele legale, plătibile de asemenea din cassa bisericești.

Învățătorul va fi dator, fără remunerație specială, se instrueze tinerimea de repetiție și adulții în cântările bisericești și populare, să formeze cor împreună cu învățătorul al doilea și să cânte Duminecă și sârbătorele în biserică.

Doritorii au să-și înainteze rugărilor lor conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică, ca să-și arete destoinicia în cântări.

Brașov, în 23 Iunie 1912.

În conțelegere cu comitetul parohial oficiul protopresbiteral al tractului Brașov.

Dr. V. Saftu
protopop.

Nr. 394/1912.

(203) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională greco-or. română din **Abrud**, protopresbiteratul Abrud, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emoiumentele împreunate cu acest post sunt: Salar 1000 cor. în rate lunare anticipative din cassa bisericești, cuartir în natură și relut de grădină 20 cor.

Învățătorul ales va fi dator să țină strană la utrenie, iar la sf. liturgie să cânte cu copiii fără altă remunerație.

Învățătorul care va avea cvalificația de a instrui și conduce corul bisericesc deja existent, va fi preferit și deosebit remunerat.

Concurenții sunt datori a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic și a face cunoștință cu poporul, iar petițiile de concurs instruite conform normelor din vigoare, să le trimită subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Abrud, 24 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 398/1912.

(210) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala noastră confesională din **Curtuișul mic** (Kiskörivés), protopresbiteratul Căpâți de peatră, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

200 cor. din repartitie dela popor;

100 cor. ajutor dela P. V. Consistor arhidiecezan, 700 cor. se vor cere cu ajutor dela stat pe baza documentelor învățătorului ales; cvartir corespunzător legii în edificiul școalei; grădină în mărime de 909 st. □ și lemne de foc: o jumătate sesiune urbanială din cari se va încălzi și sala de învățământ.

Cel ales să îndatorează a providea învățământul și în școala de repetiție, a forma cu elevii cor bisericesc cântând cu ei la sf. liturgie în dumineci și sârbători.

Reflecții la acest post au a-și înainta rugărilor concursuale instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral și a se prezenta în comună în biserică pentru a face cunoștință cu poporul.

Lăpușul unguresc, la 25 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Căpâții de peatră în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Andrei Ludu
adm. protopop.

Nr. 395/1912.

(204) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoarești din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Abrudului, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Trâmpoele**, cu salar de 800 cor. din repartitie, iar pentru rest se va cere întregire dela stat.

Cvartir în natură, relut de grădină 20 cor. și 3 stângini lemne de foc.

2. **Valea-Dosului**, cu salar de 800 cor. din repartitie, restul întregire dela stat sau dela ven. Consistor.

Cvartir în natură și relut de grădină 20 cor.

3. **Vărtop**, cu salar de 600 cor. din cassa bisericești, iar restul din ajutorul cerut dela stat.

Cvartir în natură și relut de grădină 20 cor.

Învățătorii aleși sunt datori a ținea strană în Dumineci și sârbători și a cânta cu copiii la sf. liturgie.

La cvinvenale se poate reflecta numai după un serviciu de 5 ani fără întrerupere la aceste școale.

Concurenții sunt datori a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic și a face cunoștință cu poporul, iar cererile instruite conform normelor din vigoare le vor înainta subsemnatului oficiu, în termenul deschis.

Abrud, 24 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetele parohiale.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 126/1912.

(209) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de învățător și al II-lea de învățătoare, eventual și aceasta de învățător, la școala noastră confesională gr.-or. rom. din **Hondol**, protopresbiteratul Devei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

a) Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: salare fundamentale de câte cor. 1000 dela cassa bisericești, solvibile în rate lunare, cvartir în natură și grădină.

b) Dela concurenții să cere lângă cvalificațiune legală, să mai aibă desteritatea de a conduce cor bisericesc, resp. învățătoarea dexteritatea în lucrul de mână.

c) Ambii vor avea a instrui și vor conduce în Dumineci și sârbători pe elevi la biserică și a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

d) Conducătorul corului pentru care e în perspectivă o remunerație deosebită va avea a proba desteritatea sa prin atestat separat.

La cvinvenali aleși pot reflecta numai după un serviciu de 5 ani la această școală amintind, această împrejurare în petițiile de concurs.

Concurenții vor înainta cererile instruite conform legilor în vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiteral al Devei și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Hondol, din ședința comitetului parohial ținută la 10 Iunie v. 1912.

Petru A. Mihut
prezident.

Petru Vlad
notar.

Dr. Ioan Dobre
protopop.

Nr. 577/1912.

(201) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a catedrei a treia de învățător la școala noastră din **Satulung**, „Sf. Adormire”, protopopiatul Brașovului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi publicare în „Telegraful Român”.

Învățătorul ales și întărit va avea:

1000 coroane salar fundamental plătit în rate lunare anticipative dela biserică, cvartir în natură, 20 coroane pentru $\frac{1}{4}$ jugăr de grădină; drept la cvinvenale, conform dispozițiilor regulamentului pentru organizarea învățământului în școalele populare.

Învățătorul va fi dator, fără remunerație specială, să formeze cu elevi de școală cor și să cânte Duminecă și sârbătorele în biserică.

Doritorii au să-și înainteze rugărilor lor conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică, ca să și arete destoinicia în cântări.

Brașov, în 23 Iunie 1912.

În conțelegere cu comitetul parohial oficiul protopresbiteral al tractului Brașov.

Dr. V. Saftu
protopop.

Nr. 362/1912.

(208) 2—3

Concurs.

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român” pentru ocuparea posturilor de învățători la școalele noastre confesionale din:

1. **Idicel-sat**, pre lângă următoarele emolumente:

a) Salar fundamental 600 cor. din repartitie dela popor și 400 cor., din ajutor dela stat pentru dobândirea cărui sau înaintat rugărilor de lipsă, cvinvenalele se vor cere dela stat, b) cvartir natural, c) grădină și d) lemne de foc.

2. **Idicel-pădure**, pre lângă următoarele emolumente:

a) Salar fundamental 600 cor. din repartitie pe popor și 400 cor. precum și cvinvenalele pe baza documentelor celui ales se vor cere dela stat, b) cvartir natural, c) grădină, d) lemne de foc din care se va încălzi și sala de învățământ.

Învățătorii aleși sunt îndatorați a propune elevilor cântările bisericești, ai conduce în toate Duminecile și sârbătorile la biserică și a cânta cu ei în cor răspunsurile dela Sf. liturgie, precum și a instrua elevii de repetiție fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa aceste posturi să-și înainteze rugărilor de concurs instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar pentru a face cunoștință cu poporul au a se prezenta la biserică spre a cânta.

Reghin, (Szászrégen) 23 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiteral al tractului Reghin în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Vasile Duma
protopop.

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Venerabilul Consistoriu arhidiecezan sub Nr. 14231 școl. dato 17 Decembrie 1909 se publică licitațiune minuendă pentru a se da în întreprindere reedificarea școalei gr.-or. române din Brașov — Dârste, protopopiatul Brașovului.

Licitațiunea se va ținea **Duminecă în 29 Iulie st. v.** (11 August st. n.) a c. la 3 ore după amiază în edificiul școalei. Prețul de strigare este 19,629 coroane.

După această sumă are să depună vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare acceptabile.

Licitanții pot fi numai persoane cvalificate și probate în această meserie.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a alege dintre oferenti pe acela în care va avea mai multă încredere fără considerare la suma oferită.

Planul preliminarului și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial.

Reflecții nu au dreptul a pretinde nici un fel de spese ori diurne penstu căștigarea informațiilor, precum nici pentru participarea la licitațiune.

Licitațiunea e verbală, însă oferte închise provăzute cu vadiul corespunzător și cu declarația oferentului că cunoaște condițiunile și să supune lor, să primesc până la începerea licitațiunei, cari sunt a se da la mână prezidentului comitetului parohial.

Se notează, că lucrările de reconstruire sunt a se pune în curgere la începutul lui Martie 1913.

Din ședința comitetului parohial ținută în Brașov — Dârste la 24 Iunie v. 1912.

Ioan Broșu
par.-preș.

Ioan Aldulea
not. adhoc al com. par.

Aprobat:
(212) 2—2

Dr. V. Saftu
protopop.

Nr. 8201 Plen.

(216) 2—3

CONCURS.

În secțiunea pedagogică a seminarului arhiepiscopesc sunt vacante 2 catedre de profesori anume catedra pentru studiile: Pedagogia, Didactica și Metodica, Psihologia, Istoria pedagogiei și școala practică și catedra pentru studiile: Aritmetica, Geometria, Științele naturale, Fizica, Chimia și Economia, pentru ocuparea cărora prin aceasta să publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Cereri de concurs sunt a se adresa consistoriului arhiepiscopesc provăzute cu următoarele documente:

1. Carte de botez că sunt români greco-orientali din patrie;
2. Testimoniu de maturitate dela vreo școală medie din patrie.
3. Absolutor teologic.
4. Diploma de profesor pentru institutele pedagogice de stat, sau diplomă de profesor pentru școlile medii cu studiile principale din grupele indicate.
5. Eventuale alte documente recomandatoare.

Cereri intrate după termenul concursual nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința consistoriului arhiepiscopesc plenară ținută la 2 Iulie 1912.

Consistoriul arhiepiscopesc.

Nr. 398.

(219) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune lângă parohul Vasile Dobre din parohia de cl. III Căpâlna (Sebes Kápolna) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt jumătate din venitele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și aștearnă cererile, instruite conform normelor în vigoare sub semnatului oficiu protopresbiterial.

Sebeș, 30 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 250/1912.

(214) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în comuna bis. de cl. a II-a Vulcan cu filia Aninoasa din tractul Hațegului, conform rezoluției Prea Venerabilului Consistor arh. dto 12 Iunie a. c. Nr. 6328 Bis., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cereri de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul amintit, iar concurenții pre lângă prealabila încunoștințare a subsemnatului să se prezinte în parohie spre a cânta, predica ori celebra.

Hațeg, la 29 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Nr. 410/1912.

(211) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Potingani, se scrie concurs repetit, a 4-oară, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele cuprinsă în coala B. pentru întregirea dela stat.

Petenții au a-și așterne rugărilor instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiterial și cu prealabila încunoștințare a acestuia să se prezinte în vreo Duminecă ori sârbătoare la biserică pentru a cânta și cuvânta, respective celebra.

Brad, la 22 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Zărandului.

Vasile Dămian
protopresbiter.

Concurs.

Se caută un candidat de profesor, care a dat cenzura, sau cel puțin examenul fundamental din fizică și matematică, este sănătos și voește să ocupe în 1/14 Sept. a. c. un post de pedagog în internatul școlii medii ort. românești din Brașov.

Pedagogul ales va primi în cele 10 luni de școală toată proviziunea obișnuită în internat, o odaie separată și de atâtea ori câte 80 coroane, câte oare va avea să propună pe săptămână la școlile amintite (cam 7 oare). Afară de aceste oare de lecții datorita principală a pedagogului va fi să asiste în internat la oarele de studiu ale elevilor, să ia parte la excursiunile și jocurile lor și să fie totdeauna cu ei, de câte ori apar în corpore la masă, la festivități, la biserică și la alte ocazii.

Rugarea însoțită de atestatele recerute să se adreseze „Eforiei” școlilor centrale ort. rom. din Brașov până în 25 Iulie v. a. c. și candidatului — dacă se poate — să se prezinte personal la subscrisul și la direcțiunea școlilor medii.

Brașov, din șed. Eforiei ținută în 25 Iunie v. 1912.

Dr. Vasile Saftu
protopop și președintele Eforiei.

(213) 3—3

Nr. 7323/1912 B.

(186) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa a III-a Vima-mică, să scrie a doua oară concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venitele parohiale.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și aștearnă rugărilor concursuale, instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis la of. protopresbiterial al cetății de piatră.

Sibiu, 19 Iunie 1912.

Consistoriul arhiepiscopesc.

Nr. 7434/1912 B.

(182) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa a III-a Seleușul-mare cu filia Prod, protopresbiteratul tractului Sighișoara, să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele acestui post de capelan sunt jumătate din toate venitele parohiale.

Petițiunile se vor înainta instruite cu documentele prescrise de legile în vigoare în termenul indicat. Oficiul protopresbiterial al Sighișoarei îndatorându-se concurenții a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a fi cunoscuți poporului.

Sibiu, 19 Iunie 1912.

Consistoriul arhiepiscopesc.

Nr. 312/1912.

(221) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa a III-a Vulceș și filia Herepeia, protopresbiteratul Deva — pe baza rezoluției Prea Venerabilului Consistoriu Nr. 6720 Bis. 1912 — să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venitele parohiale.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, și se vor prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare în parohie spre a cuvânta și a celebra în sfânta biserică pe lângă ordinea stabilită în conțelegere cu protopresbiterul.

Deva, la 22 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 306/1912 prot.

(220) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Săldorf, protopresbiteratul Mediașului, în urma Preavenerabilului Consistoriu Arhiepiscopesc de dto 8 Maiu 1912 Nr. 5388 Bis. se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, au să-și înainta cererile concursuale subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul sus indicat prezentându-se în vreo Duminecă ori sârbătoare și în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Mediaș, la 26 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-oriental al Mediașului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Romul Mircea
protopop.

Concurs.

Pentru liferarea de:

1. Pâne de grâu curat.
2. Franzele făcute din grâu curat cu lapte.
3. Fărină de grâu curat numărul 2 și 3.
4. Carne de vită.
5. Carne de vițel.
6. Carne de porc, și
7. Unsoare de porc, toate de prima calitate pentru alimetarea alor 220 — 250 elevi dela seminariul arhiepiscopesc teologic — pedagogic gr. ortodox român din Sibiu în anul școlar 1912/13.

Doritorii de a reflecta la vre-una din acestea poziții să-și înainteze ofertele în scris, provăzute cu timbru de 1 cor. și sigilate până în 1 August st. n. inclusive la subscrisul unde vor afla mai de aproape și condițiile speciale pentru încheierea contractului precum și alte informații necesare.

Ofertele intrate după termenul prefapt în concurs nu se vor lua în considerare.

Tot în acest termen să pot înainta în scris oferte pentru resturile de mâncare dela mese și dela culină.

Sibiu, în 4 Iulie n. 1912.

Aurel Popoviciu.
spiritual și econom seminarial.

(193) 3—3

Nr. 1597/912 pret.

(180) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de viconotar în comuna Jinna, (cercul Szerdahely, comitatul Szeben), dotat 1000 cor. salar anual prin aceasta public concurs și provoc pe reflectanții la acest post a-și înainta cererile lor instruite conform §-6 ort. I. din 1883, respective §-3 art. XX 1910 și cu atestatele despre serviciile lor de până acum, până în 3 August 1912.

Cunoașterea în vorbire și scris a limbei românești se recere necondiționat.

Ziua de alegere se va defige ulterior.

Szerdahely, la 30 Iunie 1912.

Primpretorul cercual:

Dr. Bruckner.

(195) 3—3

Nr. 405/1912.

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc împreună cu postul cantoral la școala conf. gr.-or. română din Iclandul-mare protopopiatul Murăș-Oșorheiului se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 400 coroane repartite dela popor; usufructul de pe 12 jugăre pământ arător într-o tablă prețuit în 200 cor.; venitele stolare cantonale și usufructul de pe 3 jugăre pământ într-o masă lângă marginea comunei lor de clasa primă — computeate toate venitele cantonale între cari și chiria casei cantonale în suma de 400 coroane. Total 1000 cor. Cuartir corespunzător în natură și grădină.

Alesul să îndatorează fără remunerație specială a conduce elevii la biserică în Dumineci și sârbători, a cânta cu ei la sf. liturghie formând cor bisericesc și ai instrua în grădărit.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis și să se prezinte la biserică în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a face cunoștință cu poporul.

Murăș-Oșorhei, 20 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Stefan Russu
protopop.

(218) 2—3

Nă. 7699/1912 arv.

Edict de licitațiune.

Din partea subsemnatului scaun orfonal comitatens să publică că casa și curtea minorenților Eugen Roman și consoții situată în piața comunei Săliște și cuprinsă în protoc. f. No 16 A + No—ord. I. Nro top. 31 și în protoc. f. 17 A + ord. I. Nro top. 32 să va vinde din mână liberă prin licitațiune publică în 2 Septemvrie 1912 nou la 10 oare a. m. în cancelaria oficiului primăriei comunale din Săliște.

Prețul de strigare e 50.000 coroane sub care preț realitatea nu se va vinde.

Doritorii de a lua parte la licitație au a depune în bani gata ori în libel de depunere un vadiu de 5000 coroane la mâna comisariului însărcinat de a efectui licitația.

Condițiunile speciale să pot vedea în decursul oarelor de oficiu începând dela publicarea acestui edict până la ziua licitațiunii în expeditul scaunului orfonal comitatens și la primăria comunală din Săliște.

Sibiu, la 6 Iulie 1912.

Scaunul orfonal comitatens:

Mangezius
președinte.

Nr. 7477 Bis.

(205) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în comuna de clasa a III-a Almașul-mare Joseni, tractul Geoagului, se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român” pre lângă emolumentele din coala B. despre ajutorul dela stat.

Suplicele concursuale instruite conform legilor în vigoare să se aștearnă la oficiul protopresbiterial al Geoagului, având petenții cu restricțiunile regulamentari a se prezenta în termenul deschis în comună la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Sibiu, din ședința consistoriului arhiepiscopesc ca senat bisericesc ținută la 19 Iunie 1912.

Consistoriul arhiepiscopesc.

Nr. 504/1912.

(185) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa 3-a Șonfalău cu filia Adămuș, din protopresbiteratul Târnavei, devenit vacant prin pensionarea bătrânului și neputinciosului paroh George Oprea, după un serviciu de 52 ani, la Ordinul Consistorial Nr. 12714 Bis. din 1 Noemvrie 1911 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite cu documentele prescrise de normele în vigoare (estras de botez, testimoniu gimnazial absolutor clerical de 3 ani, atestat de calificățiune preoțească, documente recomandatoare despre purtare și oficiul ce l-ar mai fi având undeva până acum); — la subsemnatul oficiu protopresbiterial, având a se prezenta după încunoștințarea protopresbiterului, cu observarea dispozițiilor din Regulamentul parohial §. 33 la biserică în vre-o Duminecă sau sârbătoare, spre a cânta, predica ori a oficia și cuvânta.

Cetatea-de-baltă, 13 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al tract. Târnava.

Nicolae Todoran
protopop.

Nr. 549/1912.

(184) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa 3-a Șilea-maghiară cu filia Feisa din protopresbiteratul Târnavei, devenit vacant prin moartea parohului Petru Pop, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite cu documentele prescrise de normele în vigoare (estras de botez, testimoniu gimnazial, absolutor clerical de 3 ani, atestat de calificățiune preoțească, documente recomandatoare despre purtare și oficiul ce l-ar mai fi având unde-va până acum); — la subsemnatul oficiu protopresbiterial, având a se prezenta după încunoștințarea protopresbiterului, cu observarea dispozițiilor din Regulamentul parohial §. 33 la biserică în vre-o Duminecă sau sârbătoare, spre a cânta, predica, ori a oficia și cuvânta.

Cetatea-de-baltă, 13 Iunie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al tract. Târnava.

Nicolae Todoran
protopop.

Nr. 375.

(188) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Berghin, cu salariu de 1000 cor., 400 cor. dela comuna bisericăască și 600 cor. întregire dela stat.

2. Colibi, cu salariu de 1000 cor., 400 cor. dela comuna bisericăască și 600 cor. întregire dela stat.

3. Căcova cu salar de 1000 cor., 400 cor. dela comuna bisericăască și 600 cor. întregire dela stat.

Pentru fiecare cuartir și grădină.

Învățătorii aleși sunt datori să conducă în Dumineci și sârbători copii la biserică și să cânte cu ei la sf. liturghie.

Concurenții au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Sebeș, 18 Iunie (1 Iulie) 1912.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Sergiu Medean
protopresbiter.